

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1954 No. 27

A. TITEL

*Protocol tussen het Koninkrijk der Nederlanden, het Koninkrijk
België en het Groothertogdom Luxemburg betreffende de
coördinatie van de economische en sociale politiek,
met Protocol van ondertekening;
's-Gravenhage, 24 Juli 1953*

PROTOCOL
BETREFFENDE DE COÖRDINATIE VAN DE ECONOMISCHE
EN SOCIALE POLITIEK

De Regeringen van Nederland, België en Luxemburg,

Na een diepgaand onderzoek van de huidige toestand van haar economieën en van haar onderlinge ruilverkeer;

Meer dan ooit overtuigd van de noodzakelijkheid, een Economische Unie te sluiten ter voltooiing van de in het verband der Douane Unie ondertekende verdragen en overeenkomsten;

Vast besloten, te dien einde de coördinatie van haar economische en sociale politiek op de grondslag van een concreet plan te verzekeren;

Bezield door de wens, een oplossing te vinden voor de ernstige moeilijkheden, die zich tijdens de aanpassingsperiode zouden kunnen voordoen;

Zijn het volgende overeengekomen:

Artikel 1

De drie Regeringen wensen te verklaren, dat de verwezenlijking van een Economische Unie, die vrij verkeer van personen en vrije uitwisseling van goederen, diensten en kapitaal ten doel heeft, de onderlinge aanpassing vereist, zowel van de binnenlandse als de buitenlandse economische politiek van de drie landen, alsmede van hun sociale politiek.

Zij verplichten zich een actieve politiek te voeren ter bevordering van de sociale vooruitgang en van de sociale welvaart. Deze politiek wordt in de drie landen nagestreefd met inachtneming van de economische omstandigheden, ten einde het meest bevredigende peil van de werkgelegenheid en de hoogst mogelijke levensstandaard te verwezenlijken, die met het evenwicht in de betalingsbalans te verenigen zijn.

Artikel 2

De drie Regeringen erkennen, dat de gelijktijdige verwezenlijking van de in het voorgaande artikel omschreven doelstellingen een politiek van binnenlandse financiële stabiliteit vergt, die in staat is het economisch evenwicht van elk der drie landen te consolideren en die zich tevens verre houdt van elke belangrijke afwijking van inflatoire of deflatoire aard.

Artikel 3

Slechts indien elk der drie landen een bevredigende concurrentiepositie op de buitenlandse markten inneemt kan het onontbeer-

**PROTOCOLE
CONCERNANT LA COORDINATION DES POLITIQUES
ECONOMIQUES ET SOCIALES**

Les Gouvernements néerlandais, belge et luxembourgeois,

Après un examen approfondi des conditions actuelles de leurs économies respectives et de leurs échanges réciproques;

Convaincus plus que jamais de la nécessité de conclure une Union Economique devant parfaire les traités et conventions signés dans le cadre de l'Union Douanière;

Décidés à cette fin d'assurer la coordination de leurs politiques économiques et sociales sur la base d'un plan concret;

Désireux d'apporter un remède aux difficultés sérieuses qui viendraient à se produire pendant la période d'adaptation;

Sont convenus des dispositions suivantes:

Article 1er

Les trois Gouvernements entendent affirmer que la réalisation d'une Union Economique ayant pour but le libre mouvement des personnes et la liberté des échanges de marchandises, de services et de capitaux, requiert l'harmonisation des politiques économiques, tant dans le domaine interne qu'externe, ainsi que des politiques sociales adoptées par les trois pays.

Ils s'engagent à adopter une politique active de progrès social et de bien-être. Celle-ci sera poursuivie dans chacun des trois pays en fonction des circonstances économiques de manière à réaliser le niveau d'emploi le plus satisfaisant et le niveau de vie le plus élevé compatibles avec l'équilibre de la balance des paiements.

Article 2

Les trois Gouvernements reconnaissent que la réalisation simultanée des objectifs définis à l'article précédent postule une politique de stabilité financière interne susceptible de consolider l'équilibre économique de chacun des trois pays et se tenant également à l'écart de toute déviation sensible de caractère inflatoire ou déflatoire.

Article 3

L'équilibre indispensable de la balance des paiements ne peut être établi à un niveau susceptible de sauvegarder les objectifs ci-dessus

lijke evenwicht in de betalingsbalans worden bereikt op een peil, waarop het mogelijk zal zijn de hierboven omschreven doelstellingen veilig te stellen.

Ten einde de concurrentiepositie tegenover de buitenlandse markten op het gewenste peil te brengen, is het noodzakelijk, dat het peil der inkomens, gezien de invloed daarvan op de productiekosten, een ontwikkeling van de omvang van de goederenuitvoer en van het dienstenverkeer toelaat, welke het mogelijk maakt een bevredigend evenwicht in de betalingsbalans te verzekeren. Het bereikbare peil der inkomens is afhankelijk van de productiviteit en van de conjuncturele omstandigheden.

Op het gebied van de sociale politiek moet het loonpeil in de verschillende bedrijfstakken het resultaat zijn van overeenkomsten, aangegaan in het kader van het georganiseerde bedrijfsleven, onverminderd de taak der Overheid, het algemeen belang te waarborgen.

Men dient bij de vaststelling van het loonpeil rekening te houden met de ontwikkeling van de economische toestand, onder meer met de kosten van levensonderhoud.

De regelingen inzake sociale voorzieningen zullen in de drie landen op elkaar worden afgestemd.

Artikel 4

De drie Regeringen nemen in aanmerking, dat de ontwikkeling van de betalingsbalans in een economie met normale werkgelegenheid het mogelijk maakt, de noodzakelijkheid aan te tonen van een economische aanpassing naar boven of naar beneden van het peil der inkomens of van een verhoging der productiviteit en komen overeen om, in nauw onderling overleg, telkens wanneer zulks nodig mocht blijken, de vereiste aanpassingen tot stand te brengen met die middelen, welke, in elk land, in de gegeven omstandigheden het meest geschikt zullen blijken.

Daartoe kan meer dan één werkwijze gevolgd worden, onder meer op het gebied van de binnenlandse, de monetaire of de handelspolitiek; de werkwijzen kunnen verschillend zijn in elk der drie landen, maar uiteraard wordt bij haar toepassing rekening gehouden met de behoeften van de, in haar geheel beschouwde, gemeenschappelijke markt, en wordt hierover van tevoren gemeenschappelijk beraadslaagd.

Artikel 5

De drie Regeringen erkennen, dat de na-oorlogse gebeurtenissen en de wereldconjunctuur der laatste jaren een uiteenlopende ontwikkeling van haar economieën en inzonderheid belangrijke ver-

définis que moyennant une position concurrentielle satisfaisante de chacun des trois pays sur les marchés étrangers.

En vue de réaliser le niveau désirable de position concurrentielle vis-à-vis des marchés extérieurs, il est indispensable que le niveau des revenus, eu égard à son incidence dans le coût de production, permette le développement d'un volume d'exportation de marchandises et de services capable d'assurer un équilibre satisfaisant de la balance des paiements. Le niveau des revenus susceptible d'être atteint dépend du niveau de la productivité et de l'état de la conjoncture.

Dans le domaine de la politique sociale, les niveaux des salaires dans les diverses branches de production doivent résulter des conventions intervenues dans le cadre des institutions professionnelles, sous réserve du rôle qui incombe à la puissance publique pour sauvegarder l'intérêt général.

Il importe dans la fixation du niveau des salaires de tenir compte de l'évolution des circonstances économiques, entre autres du coût de la vie.

Le règlement de la sécurité sociale fera l'objet d'une politique convergente dans les trois pays.

Article 4

Les trois Gouvernements considérant que l'évolution de la balance des paiements dans une économie où le niveau d'emploi est normal, permet de manifester la nécessité d'un ajustement économique en hausse ou en baisse du niveau des revenus ou d'un relèvement de la productivité, conviennent de réaliser en étroite consultation mutuelle, et chaque fois que la nécessité s'en fera sentir, les ajustements nécessaires par les moyens qui, dans chaque pays, et compte tenu des circonstances, apparaîtront les mieux appropriés.

Les méthodes utilisées à cette fin peuvent s'inspirer de diverses techniques, notamment dans les domaines de la politique interne, de la politique monétaire ou de la politique commerciale; elles peuvent être différentes dans chacun des trois pays, mais il est entendu qu'elles s'inspireront des nécessités du marché commun considéré dans son ensemble et qu'elles feront l'objet d'une délibération commune et préalable à leur adoption.

Article 5

Les trois Gouvernements reconnaissent que l'influence des événements de l'après-guerre et de la conjoncture mondiale des dernières années ont amené des développements divergents dans leurs éco-

schillen in de samenstelling van de productiekosten hebben teweeggebracht. Het is meer in het bijzonder gebleken, dat het loonpeil in Nederland beneden het peil ligt, waarop het zich vroeger ten opzichte van de voornaamste concurrerende landen placht te bevinden; het peil der Belgische en Luxemburgse lonen daarentegen bevindt zich boven het peil, waarop het zich vroeger ten opzichte van de voornaamste concurrerende landen placht te bevinden.

De wijzigingen in de arbeidsproductiviteit en in de demografische en structurele ontwikkeling der economieën verklaren gedeeltelijk deze ontwikkeling, die overigens ook dient te worden toegeschreven aan de verschillende loonpolitiek, door de drie Regeringen gevolgd.

De jongste ontwikkeling van de Nederlandse betalingsbalans toont de wenselijkheid aan van een zekere verhoging van het loonpeil in Nederland. Anderzijds toont de jongste ontwikkeling van het buitenlandse handelsverkeer der B.L.E.U. het nut aan van een verlaging der productiekosten in de B.L.E.U.

De vereiste aanpassingen kunnen eventueel vergemakkelijkt worden door de economische ontwikkeling en de evolutie van de welvaart in de voornaamste concurrerende landen.

Artikel 6

In beginsel mogen de vereiste aanpassingsmaatregelen de vrije concurrentie en de normale werking van de gemeenschappelijke markt op het grondgebied der drie landen niet beperken. Een rationele verdeling van de productie-activiteit binnen de gemeenschappelijke markt brengt normaal uitbreidingen en verminderingen van activiteit in bepaalde streken en in bepaalde sectoren met zich mede.

Het is niettemin mogelijk, dat bepaalde bedrijfstakken van een der drie landen in de loop van het in artikel 5 bedoelde aanpassingsproces aan een bijzonder ernstige en gevaarlijke toestand het hoofd hebben te bieden en dat hun bestaan in gevaar wordt gebracht. Men is het erover eens, dat in dit veronderstelde geval, naast de binnenlandse steunmaatregelen, die de betrokken Regering eigener initiatief zou kunnen nemen om verbetering in de toestand te brengen, bijzondere maatregelen zullen worden getroffen door het bevoegde orgaan of de bevoegde organen, bedoeld in artikel 12, ingeval de betrokken bedrijfstak zich in een ernstige crisistoestand bevindt, welke aan de concurrentie van een der drie landen moet worden toegeschreven.

De aard en de omvang van de te nemen maatregelen zullen telkenmale worden vastgesteld door het bevoegde orgaan of de bevoegde organen naargelang van de bijzondere behoeften welke de hier bedoelde toestand medebrengt.

nomies respectives et notamment des disparités sensibles dans la formation des coûts de production. Il est apparu notamment que le niveau des salaires se situe aux Pays-Bas en dessous du niveau auquel il se situait traditionnellement par rapport aux principaux pays concurrents; par contre, le niveau des salaires belges et luxembourgeois se situe au-dessus du niveau auquel il se situait traditionnellement par rapport aux principaux pays concurrents.

Les modifications dans la productivité de la main-d'oeuvre, le mouvement démographique et l'évolution structurelle des économies expliquent partiellement cette évolution qui, par ailleurs, est également due à la politique différente suivie en matière de salaires par les trois Gouvernements.

Le développement récent de la balance des paiements des Pays-Bas témoigne de l'opportunité d'y adopter une certaine augmentation du niveau des salaires. D'autre part, l'évolution récente des relations commerciales extérieures de l'U.E.B.L. témoigne de l'utilité d'y réduire les coûts de production.

Les ajustements indispensables pourront être facilités éventuellement par le développement économique et l'évolution du bien-être social dans les principaux pays concurrents.

Article 6

En principe, les mesures d'ajustement indispensables ne devront pas limiter la libre concurrence et le jeu normal du marché commun sur les territoires des trois pays. Une division rationnelle des activités productrices dans le marché commun doit normalement entraîner des développements et des réductions d'activité dans certaines régions et certains secteurs.

Il est possible cependant que certaines branches de production de l'un des trois pays soient confrontées, dans le cours du processus d'adaptation envisagé à l'article 5, à une situation particulièrement grave et dangereuse et que leur existence soit mise en péril. Il est entendu que, dans cette hypothèse, en dehors des mesures internes de soutien qui seraient prises de son propre chef par le Gouvernement intéressé pour y remédier, des mesures spécifiques seront arrêtées par le ou les organes compétents prévus à l'article 12, au cas où le secteur d'activité considéré se trouve dans un état de crise grave attribuable à la concurrence d'un des trois pays.

Le genre et l'ampleur des mesures à prendre seront déterminés chaque fois par le ou les organes compétents en fonction des nécessités particulières de la situation considérée.

Artikel 7

De drie Regeringen zullen er voor zorgen, dat de maatregelen, die krachtens het voorgaande artikel worden getroffen, geen vertraging van het wederaanpassingsproces veroorzaken, noch ten goede komen aan derde landen. Bovendien zal op het treffen van dergelijke maatregelen slechts beroep kunnen worden gedaan, indien de moeilijkheden van de betrokken industrie van ernstige aard zijn en veroorzaakt zijn door de invoer uit een der drie landen.

A. Op grond van het voorgaande zullen uitzonderingsmaatregelen worden getroffen, indien uit het onderzoek van betrouwbare statistieken en documenten, die de Regeringen overeenkomen daartoe te gebruiken, blijkt, dat:

1°. hetzij de productie in de betrokken bedrijfstak in de loop van een semester met ten minste 15 % is gedaald ten opzichte van het gemiddelde van de corresponderende semesters der twee voorgaande jaren en dat deze vermindering voor meer dan 75 % aan de toeneming van de invoer uit een partnerland is toe te schrijven;

2°. hetzij het invoervolume van producten van een bepaalde bedrijfstak, herkomstig uit een partnerland, tijdens een gegeven semester gestegen is met 60 % of met een bedrag, dat gelijk is aan 15 % van de productie ten opzichte van het gemiddelde der corresponderende semesters van de twee voorgaande jaren, met dien verstande, dat:

a) de productie in het invoerende land in feite niet is gestegen;

b) de totale toeneming van de invoer voor niet meer dan 20 % aan de invoer uit derde landen is toe te schrijven;

c) de vermeerdering van de invoer herkomstig uit het partnerland niet in de plaats van de invoer uit derde landen is getreden;

d) de invoer herkomstig uit het partnerland ten minste 7 % van het verbruik van het invoerende land uitmaakt.

B. 1°. Wanneer het bevoegde orgaan of de bevoegde organen, bedoeld in artikel 12, vaststellen, dat in een bepaalde bedrijfstak van een der landen een ernstige crisistoestand bestaat ten gevolge van de invoer uit een der beide andere landen, zonder dat de bepalingen onder A, 1°. en 2°, van dit artikel van toepassing zijn, kunnen de drie Regeringen niettemin bij wijze van uitzondering bepaalde maatregelen treffen.

2°. Wanneer het bevoegde orgaan of de bevoegde organen, bedoeld in artikel 12, vaststellen, dat de ten gevolge van de toepassing der bepalingen van dit artikel getroffen maatregelen onbillijke gevolgen voor het uitvoerende land zouden hebben, worden deze maatregelen ingetrokken of eventueel aangepast of vervangen.

Article 7

Les trois Gouvernements veilleront à ce que les effets des mesures prises en vertu de l'article précédent ne puissent retarder le processus d'adaptation, ni profiter à des pays tiers. En outre, elles ne pourront être invoquées que si les difficultés de l'industrie en cause sont sérieuses et provoquées par les importations d'un des trois pays.

A. En conséquence de ce qui précède, des mesures d'exception seront prises s'il résulte de l'examen de statistiques et de documents dignes de foi que les Gouvernements auront convenu d'utiliser à cette fin, que:

1° soit la production dans le secteur considéré a diminué au cours d'un semestre d'au moins 15 % par rapport à la moyenne des semestres correspondants des deux dernières années et que cette diminution est imputable pour plus de 75 % à un accroissement de l'importation du pays partenaire;

2° soit le volume des importations des produits d'un secteur déterminé en provenance d'un pays partenaire a augmenté pendant un semestre donné par rapport à la moyenne des semestres correspondants des deux années précédentes de 60 % ou d'un montant égal à 15 % de la production étant entendu que:

a) la production n'a pas réellement augmenté dans le pays importateur;

b) l'accroissement total de l'importation n'est pas imputable pour plus de 20 % aux importations de pays tiers;

c) l'augmentation de l'importation en provenance du pays partenaire ne s'est pas substituée à l'importation de pays tiers;

d) l'importation en provenance du pays partenaire constitue au moins 7 % de la consommation du pays importateur.

B. 1° Lorsque le ou les organes compétents prévus à l'article 12 constateront qu'il existe un état de crise grave dans une certaine branche de l'industrie d'un des pays à la suite des importations d'un des deux autres pays, sans que les dispositions du A. 1° et 2° du présent article soient susceptibles d'application, les trois Gouvernements pourront toutefois à titre exceptionnel prendre certaines mesures.

2° Lorsque le ou les organes compétents prévus à l'article 12 constateront que par suite de l'application des dispositions du présent article, les mesures qui seraient arrêtées devaient avoir des conséquences injustifiées pour le pays exportateur, ces mesures seront annulées, ou, le cas échéant, adaptées ou remplacées.

C. De krachtens dit artikel te treffen maatregelen worden in onderlinge overeenstemming vastgesteld. Zij zijn van tijdelijke aard en hun geldigheidsduur wordt vooraf bepaald.

Artikel 8

1°. Indien een maand na de datum, waarop een der drie Regeringen, die meent zich te kunnen beroepen op artikel 7, haar verzoek heeft ingediend bij de betrokken partnerregering, geen overeenstemming is bereikt, kan ieder der beide Regeringen de arbitrage inroepen van een college van drie personen overeenkomstig de hierna volgende bepalingen:

2°. Binnen twee weken na inwerkingtreding van dit Protocol stelt elk der drie Regeringen een lijst van drie personen op, waaruit zij eventueel de door haar aan te wijzen scheidsrechter kiest en brengt deze lijst ter kennis van de beide andere Regeringen.

Het staat elke Regering nochtans vrij om een persoon, die niet op de lijst voorkomt, als scheidsrechter aan te wijzen.

De door een Regering aangewezen scheidsrechter mag haar nationaliteit bezitten.

In geval van overlijden, aftreden of verhindering vervangt elke Regering onverwijld op de lijst de namen der betrokken personen en stelt zij de beide andere Regeringen in kennis van haar beslissing.

3°. De Regering, die arbitrage inroept, vermeldt bij de kennisgeving daarvan aan de betrokken Regering de naam van de scheidsrechter, die zij voor die zaak aanwijst.

Binnen een week na deze kennisgeving brengt de betrokken Regering de naam van de door haar aangewezen scheidsrechter ter kennis van de Regering, die arbitrage heeft ingeroepen; indien deze kennisgeving niet binnen de toegekende termijn is verricht, is de persoon, die boven aan de lijst van bedoelde Regering voorkomt, van rechtswege als scheidsrechter aangewezen.

De beide aangewezen scheidsrechters kiezen in onderlinge overeenstemming binnen twee weken na die kennisgeving de derde scheidsrechter, die de taak van voorzitter vervult.

Bij gebreke van overeenstemming wordt de President van het Internationale Gerechtshof door de beide betrokken Regeringen gezamenlijk of zo nodig door de meest gerede partij verzocht de derde scheidsrechter aan te wijzen.

Indien de President van het Internationale Gerechtshof verhinderd is, wordt de Vice-President verzocht tot aanwijzing over te gaan; indien laatstgenoemde verhinderd is, wordt de eerste rechter volgens de ranglijst van het Hof, verzocht tot aanwijzing over te gaan.

In geval van overlijden, vrijwillig aftreden of verhindering wordt de aangewezen scheidsrechter onverwijld vervangen op de wijze, voorzien in deze paragraaf.

C. Les mesures à prendre en vertu du présent article seront arrêtées de commun accord. Elles auront un caractère temporaire et leur durée sera déterminée à l'avance.

Article 8

1° Si un mois après la date où un des Gouvernements qui croit pouvoir se réclamer de l'article 7 a introduit sa demande auprès du Gouvernement partenaire intéressé, aucun accord n'est intervenu, l'un et l'autre Gouvernement pourra faire appel à l'arbitrage d'un collège de trois personnes conformément aux dispositions suivantes:

2° Dans les quinze jours de l'entrée en vigueur du présent Protocole, chacun des trois Gouvernements établira et notifiera aux deux autres, une liste de trois personnes parmi lesquelles il choisira, le cas échéant, l'arbitre dont la désignation lui incombe.

Il est toutefois loisible à chaque Gouvernement de désigner comme arbitre une personne ne figurant pas sur la liste.

L'arbitre désigné par un Gouvernement peut avoir la nationalité de celui-ci.

En cas de décès, de démission ou d'empêchement, chaque Gouvernement remplace sans délai le nom des personnes portées sur la liste et notifie sa décision aux deux autres Gouvernements.

3° Le Gouvernement demandeur, en notifiant la demande d'arbitrage au Gouvernement intéressé, indiquera le nom de l'arbitre qu'il désigne pour la dite demande.

Dans les huit jours à dater de cette notification, le Gouvernement intéressé notifiera au Gouvernement demandeur le nom de l'arbitre qu'il désigne; si cette notification n'a pas eu lieu dans le délai imparti, la personne figurant en tête de la liste du dit Gouvernement est de droit désignée comme arbitre.

Les deux arbitres désignés choisiront, de commun accord, dans les quinze jours de cette notification, le troisième arbitre qui remplira les fonctions de président.

A défaut d'accord, le Président de la Cour Internationale de Justice sera prié conjointement par les deux Gouvernements intéressés, ou au besoin par la partie la plus diligente, de désigner le troisième arbitre.

Si le Président de la Cour Internationale de Justice est empêché, le Vice-Président sera prié de procéder à la désignation; si celui-ci est empêché, le premier des juges selon l'ordre du tableau de la Cour sera prié de procéder à la désignation.

En cas de décès, de démission volontaire ou d'empêchement, l'arbitre désigné est remplacé sans délai selon la procédure prévue au présent paragraphe.

4°. Indien tussen de Regeringen, die partij zijn in het geschil, niet anders wordt overeengekomen, bepalen de scheidsrechters zelf de procedure, die steeds contradictoir dient te zijn.

5°. De scheidsrechters doen uitspraak als goede mannen naar billijkheid in de geest van de door de drie Regeringen gesloten accoorden.

De scheidsrechters beslissen bij meerderheid van stemmen; de beslissing dient binnen twee maanden na de aanwijzing van de derde scheidsrechter te worden genomen en is onmiddellijk uitvoerbaar.

6°. Naast de twee Regeringen, welke partij zijn in het geschil, kan de derde Regering zich in het geschil mengen door zich bij een der partijen te voegen, zonder dat zij het recht heeft hiervoor een bijkomende scheidsrechter aan te wijzen.

De honoraria van de drie scheidsrechters worden door de Regeringen, welke partij zijn in het geschil, in onderlinge overeenstemming vastgesteld.

Tenzij anders overeengekomen, draagt elke Regering de kosten van de expertise, waartoe zij het initiatief neemt.

Het Secretariaat-Generaal van de Raden der Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douane-overeenkomst draagt de administratieve kosten.

Artikel 9

Indien de scheidsrechters geen beslissing hebben genomen binnen de hun toegekende termijn van twee maanden, kan de Regering welke arbitrage heeft ingeroepen, indien zij deze vertraging een ernstige bedreiging van haar belangen acht, als conservatoire maatregel en voor ten hoogste drie maanden de invoer uit het andere land beperken tot het gemiddelde, bereikt gedurende de termijn van zes maanden, voorafgaande aan de dag, waarop het verzoek werd ingediend.

Artikel 10

De Regeringen zullen iedere zes maanden, te rekenen van de datum van inwerkingtreding der uitzonderingsmaatregelen, genomen ter toepassing van artikel 7, onderzoeken, of die maatregelen nog noodzakelijk zijn. Zij zullen zich eventueel verstaan over noodzakelijke wijzigingen. Bij gebreke van overeenstemming kan arbitrage worden ingeroepen op de hierboven in artikel 8 aangegeven wijze.

Artikel 11

Ten einde de verhoging van de productiviteit en de voltooiing van het in artikel 5 bedoelde aanpassingsproces te bevorderen, erkennen de drie Regeringen de wenselijkheid, een Benelux-Fonds tot Wederaanpassing te stichten; het statuut en de werkwijze hiervan zullen opgenomen worden in een toegevoegd Accoord.

4° A défaut de stipulations contraires intervenues entre les Gouvernements parties au différend, les arbitres régleront eux-mêmes la procédure qui, dans tous les cas, devra être contradictoire.

5° Les arbitres se prononceront en amiables compositeurs dans l'esprit des accords conclus par les trois Gouvernements.

La décision des arbitres sera adoptée à la majorité; elle devra être prise dans les deux mois de la désignation du troisième arbitre et sera exécutoire immédiatement.

6° Le Gouvernement autre que les Gouvernements parties au différend peut intervenir en se joignant à l'une des parties sans avoir le droit de désigner pour la dite demande, un arbitre supplémentaire.

Les honoraires des trois arbitres sont fixés de commun accord par les Gouvernements parties à chaque différend.

Sauf accord contraire, chaque Gouvernement supporte les frais d'expertise dont il prend l'initiative.

Le Secrétariat Général des Conseils de la Convention Douanière néerlandais-belgo-luxembourgeoise assume les frais administratifs.

Article 9

Si en fait les arbitres n'ont pas rendu leur décision dans le délai de deux mois qui leur est imparti, le Gouvernement demandeur, s'il estime que ce retard menace gravement ses intérêts, pourra, à titre conservatoire et pour une durée maximum de trois mois, maintenir l'importation de l'autre partenaire dans les limites de la moyenne atteinte pendant la période de six mois ayant précédé le jour où la demande a été introduite.

Article 10

Tous les six mois à partir de la date de mise en vigueur des mesures d'exception décidées en application de l'article 7, les Gouvernements examineront si ces mesures répondent encore aux nécessités. Ils s'entendront éventuellement sur les modifications qui s'imposent. Faute d'accord il pourra être recouru à l'arbitrage de la manière indiquée ci-dessus à l'article 8.

Article 11

En vue d'encourager l'augmentation de la productivité et l'aboutissement du processus d'adaptation envisagé à l'article 5, les trois Gouvernements reconnaissent l'opportunité de créer un Fonds de Réadaptation Benelux dont le statut et les modalités de fonctionnement feront l'objet d'un accord annexe.

Artikel 12

De drie Regeringen passen dit Protocol toe door middel van:

- a. een Comité van Ministers;
- b. de Vergadering van de Voorzitters der Raden van de Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douane-overeenkomst.

a. Het Comité van Ministers omvat de Ministers van Buitenlandse Zaken, van Buitenlandse Handel, van Economische Zaken en van Financiën.

Indien één of meer Ministers niet in de gelegenheid verkeren aan een vergadering deel te nemen of indien zulks wegens andere omstandigheden aanbeveling verdient, kunnen zij andere leden van de Regering aanwijzen om in hun plaats op te treden. Eveneens staat het elk der Regeringen vrij om — telkens als zij het nodig acht — andere leden van de Regering uit te nodigen om aan een bepaalde vergadering van het Comité deel te nemen of zich daarin te doen vertegenwoordigen.

Het Comité vergadert iedere maand.

b. De Vergadering van de Voorzitters der Raden heeft tot taak, de vergaderingen van het Comité van Ministers voor te bereiden ter zake van alles, wat verband houdt met de toepassing van dit Protocol.

Zij dient zich ervan te vergewissen, dat de beslissingen van het Comité van Ministers door de bevoegde nationale Overheidsdiensten worden uitgevoerd.

Artikel 13

Dit Protocol laat onverlet het bepaalde in de Landbouw-Protocollen, ondertekend respectievelijk te Brussel op 9 Mei 1947, te Luxemburg op 21 October 1950 en te 's-Gravenhage op 29 December 1950.

Artikel 14

Dit Protocol zal worden bekrachtigd en de akten van bekrachtiging zullen worden nedergelegd bij de Nederlandse Regering.

Het zal in werking treden na nederlegging der derde akte van bekrachtiging op een datum, samenvallend met die van de inwerkingtreding van de in het voorgaande artikel bedoelde Landbouw-Protocollen.

Het wordt gesloten voor twee jaar met ingang van de datum der inwerkingtreding. Het zal vervolgens van jaar tot jaar stilzwijgend worden verlengd, tenzij een der drie Regeringen uiterlijk twee maanden voor de datum van beëindiging van haar opzegging kennis geeft.

Article 12

L'application du présent Protocole sera assurée par les trois Gouvernements à l'intervention:

- a) d'un Comité de Ministres;
- b) de la Réunion des Présidents des Conseils de la Convention Douanière néerlandais-belgo-luxembourgeoise.

a) Le Comité de Ministres comprend les Ministres des Affaires Etrangères, du Commerce Extérieur, des Affaires Economiques et des Finances.

Lorsqu'un ou plusieurs Ministres ne sont pas en mesure de siéger ou si d'autres circonstances le recommandent, ils peuvent désigner d'autres membres du Gouvernement pour agir à leur place. De même il appartient à chacun des Gouvernements d'inviter d'autres membres du Gouvernement à prendre part ou à se faire représenter à une séance déterminée du Comité chaque fois qu'il l'estime opportun.

Le Comité se réunit chaque mois.

b) La Réunion des Présidents des Conseils sera chargée de préparer les séances du Comité de Ministres pour tout ce qui touche à l'application du présent Protocole.

Elle devra s'assurer de l'exécution des décisions du Comité de Ministres par les administrations nationales compétentes.

Article 13

Le présent Protocole ne porte pas préjudice aux dispositions des Protocoles Agricoles signés respectivement à Bruxelles le 9 mai 1947, à Luxembourg le 21 octobre 1950 et à La Haye le 29 décembre 1950.

Article 14

Le présent Protocole sera ratifié et les instruments de ratification seront déposés auprès du Gouvernement des Pays-Bas.

Il entrera en vigueur après le dépôt du troisième instrument de ratification à une date concomitante à celle de l'entrée en vigueur des Protocoles agricoles visés à l'article précédent.

Il est conclu pour une durée de deux ans à partir de la date de son entrée en vigueur. Il sera ensuite prorogé d'année en année par tacite reconduction, sauf dénonciation notifiée par un des trois Gouvernements au plus tard deux mois avant son expiration.

Indien de concurrentievoorwaarden tussen de drie landen fundamentele wijzigingen ondergaan, kunnen de artikelen 6 tot en met 11 in onderlinge overeenstemming worden herzien.

Gedaan te 's-Gravenhage op 24 Juli 1953, in drievoud, in de Nederlandse en in de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de Nederlandse Regering:

(w.g.) J. LUNS.

Voor de Belgische Regering:

(w.g.) P. van ZEELAND.

Voor de Luxemburgse Regering:

(w.g.) Jos. BECH.

Si les conditions de concurrence venaient à être fondamentalement modifiées entre les trois pays, les dispositions des articles 6 à 11 inclusivement pourraient être révisées de commun accord.

Fait à La Haye, le 24 juillet 1953, en trois exemplaires, en langues française et néerlandaise, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement néerlandais:

(s.) J. LUNS.

Pour le Gouvernement belge:

(s.) P. van ZEELAND.

Pour le Gouvernement luxembourgeois:

(s.) Jos. BECH.

PROTOCOL VAN ONDERTEKENING

De Regeringen van Nederland, België en Luxemburg,

Na heden een Protocol betreffende de coördinatie van haar economische en sociale politiek te hebben ondertekend,

Verbinden zich, dit Protocol onverwijld aan haar onderscheidene Parlementen ter goedkeuring voor te leggen.

I. In afwachting van de inwerkingtreding van dit Protocol zijn de drie Regeringen voorlopig en voor de duur van één jaar het volgende overeengekomen:

Par. 1. De artikelen 1 tot en met 7 en de artikelen 12, 13 en 14, paragraaf 4, worden onverkort toegepast.

Par. 2. In afwachting van de inwerkingtreding van de bij het Protocol voorziene arbitrage wordt een Verzoeningscommissie ingesteld, waarop mutatis mutandis de bepalingen van artikel 8 van het Protocol van toepassing zijn.

In afwijking van artikel 8, paragraaf 5, hebben de conclusies der Verzoeningscommissie de waarde van een advies.

De artikelen 9 en 10 van het Protocol worden mutatis mutandis toegepast.

II. In afwachting van de inwerkingtreding van de bepalingen met betrekking tot de arbitrage, voorzien in artikel 4, alinea 3, van het op 21 October 1950 te Luxemburg ondertekende Protocol, zijn de drie Regeringen overeengekomen, dat de scheidsrechters, bedoeld in het genoemde artikel, optreden als Verzoeningscommissie en dat zij een advies zullen geven in plaats van een executoire beslissing.

Gedaan te 's-Gravenhage op 24 Juli 1953, in drievoud, in de Nederlandse en in de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Voor de Nederlandse Regering:

(w.g.) J. LUNS.

Voor de Belgische Regering:

(w.g.) P. van ZEELAND.

Voor de Luxemburgse Regering:

(w.g.) Jos. BECH.

PROCOLE DE SIGNATURE

Les Gouvernements néerlandais, belge et luxembourgeois,

Ayant signé, en date de ce jour, un Protocole relatif à la coordination de leurs politiques économiques et sociales;

S'engagent à soumettre ce Protocole sans délai à l'approbation de leurs Parlements respectifs.

I. En attendant la mise en vigueur dudit Protocole, les trois Gouvernements sont convenus à titre provisoire et pour une durée d'une année, des dispositions suivantes:

Par. 1. Le articles 1 à 7 inclusivement, ainsi que 12, 13 et 14, paragraphe 4, seront appliqués intégralement.

Par. 2. En attendant que l'arbitrage prévu par le Protocole devienne effectif, il sera formé une Commission de Conciliation à laquelle les dispositions de l'article 8 du Protocole seront applicables mutatis mutandis.

Par dérogation au paragraphe 5 de l'article 8, les conclusions de la Commission de Conciliation auront la valeur d'un avis.

Les articles 9 et 10 du Protocole seront appliqués mutatis mutandis.

II. En attendant l'entrée en vigueur des dispositions relatives à l'arbitrage prévues à l'article 4, alinéa 3 du Protocole signé à Luxembourg, le 21 octobre 1950, les trois Gouvernements sont convenus que les arbitres prévus à l'article précité siégeront comme Commission de Conciliation et qu'ils donneront un avis au lieu d'une décision exécutoire.

Fait à La Haye, le 24 juillet 1953, en triple exemplaire, en langues française et néerlandaise, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement néerlandais:

(s.) J. LUNS.

Pour le Gouvernement belge:

(s.) P. van ZEELAND.

Pour le Gouvernement luxembourgeois:

(s.) Jos. BECH.

D. GOEDKEURING

Het Protocol behoeft, ingevolge artikel 60, lid 2, der Grondwet, de goedkeuring der Staten-Generaal alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging is voorzien in artikel 14, eerste lid, van het Protocol.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Protocol zullen, op grond van artikel 14, tweede lid, in werking treden na nederlegging van de derde akte van bekrachtiging, op een datum, samenvallend met die waarop de bepalingen van elk der in artikel 13 bedoelde Landbouw-Protocollen in werking zullen zijn getreden.

Enige bepalingen van het Protocol worden, op grond van het Protocol van ondertekening, voorlopig toegepast met ingang van 24 Juli 1953, voor de tijd van een jaar.

J. GEGEVENS

De Douane-unie welke in de préambule tot het Protocol wordt genoemd, is tot stand gekomen bij de op 5 September 1944 te Londen ondertekende Nederlands-Belgisch-Luxemburgse Douane-overeenkomst, waarvan de Nederlandse en de Franse tekst bij Koninklijk besluit van 9 September 1944 zijn bekendgemaakt in *Stb.* E 77 en tevens zijn afgedrukt in *Stb.* H 282. Zie ook *Trb.* 1953, 55.

Voor de organen van de Douane-overeenkomst, welke in het Protocol worden genoemd, zie eveneens *Trb.* 1953, 55, blz. 115 e.v.

Voor het (Statuut van het) Internationale Gerechtshof, waarnaar in artikel 8 van het Protocol wordt verwezen, zie *Trb.* 1951, 90, *Trb.* 1952, 9 en *Trb.* 1953, 57.

De in artikel 11 van het Protocol bedoelde Toegevoegde Overeenkomst betrekking hebbend op het Fonds tot Wederaanpassing is op 16 November 1953 te Brussel tot stand gekomen. De Nederlandse en de Franse tekst worden eerlang geplaatst in het *Tractatenblad*.

Van de in artikel 13 en in artikel 14, tweede lid, van het Protocol bedoelde Landbouw-Protocollen d.d. 9 Mei 1947, 21 October 1950 en 29 December 1950 zijn de Nederlandse en de Franse tekst geplaatst in *Trb.* 1953, 55, blz. 15 e.v., 88 e.v. en 95 e.v.

Uitgegeven de zeven en twintigste Februari 1954.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

J. W. BEYEN.